

**RANKING ZAWODÓW
DEFICYTOWYCH I
NADWYŻKOWYCH
W POWIECIE
M. PIEKARY ŚLĄSKIE
W
II-PÓŁROCZU 2010R.**

I. Wstęp

Zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 9 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z 20 kwietnia 2004 roku (Dz. U. Nr 69, poz. 415 z 2008r. z późn. zm.) opracowanie analiz rynku pracy, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, jest jednym z zadań samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy.

Monitoring zawodów jest jedną z zasadniczych metod obserwacji i analizy rynku pracy. To proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno-zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz istotnych dla systemu kształcenia zawodowego oraz szkolenia bezrobotnych.

Niniejszy raport stanowi próbę określenia, które zawody – występujące na lokalnym rynku pracy – są deficytowe, które zaś nadwyżkowe. Poznanie zawodów, na które jest wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tych zawodach, jak również takich zawodów, na które na rynku pracy występuje zapotrzebowanie mniejsze niż liczba potencjalnych pracowników, ma istotne znaczenie w perspektywie stopniowego dostosowania poziomu, struktury i treści kształcenia oraz szkolenia zawodowego do aktualnych i przyszłych potrzeb rynku pracy.

„*Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych*” zawiera również niezbędne informacje dotyczące liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych w danym okresie oraz w poszczególnych zawodach, jak i informacje o wolnych miejscach pracy w danym zawodzie. Dogłębna analiza lokalnego rynku pracy pozwala na lepsze dostosowanie usług świadczonych przez urzędy pracy do potrzeb zarówno osób bezrobotnych, poszukujących pracy, jak i pracodawców.

„*Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych*” przeprowadzony jest zgodnie z „*Zaleceniami metodycznymi do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych*” Departamentu Rynku Pracy. Podstawowymi źródłami informacji do opracowania raportu są dane statystyczne zgromadzone w Powiatowym Urzędzie Pracy, dotyczące osób bezrobotnych oraz wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 roku w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności oraz zakresu jej stosowania - Dz. U. Nr 82, poz. 537) oraz ofert pracy według Polskiej Klasyfikacji Działalności PKD. Źródłem informacji do opracowania raportu są, więc dane zawarte w załącznikach:

- 1 Załącznik 3 do sprawozdania MPiPS-01 - „Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności za II-półrocze 2010 roku”,
- 2 Załącznik 2 do sprawozdania MPiPS-01 - „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy, poszukujący pracy oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej. Stan za II-półrocze 2010 roku”.

II. Analiza bezrobocia wg zawodów

II. 1. Bezrobotni zarejestrowani w II-półroczu 2010 roku wg zawodów

W II-półroczu 2010 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Piekarach Śląskich zarejestrowało się 2547 osób bezrobotnych, w tym 1319 kobiet.

Znaczna część noworejestrujących się osób to osoby nieposiadające zawodu wyuczonego – 734 osoby, co stanowi 28,8% ogółu osób bezrobotnych. Wśród wszystkich zarejestrowanych osób w II-półroczu 2010 roku 1813 osób bezrobotnych (71,2% ogółu bezrobotnych) to osoby posiadające zawód wyuczony.

Biorąc pod uwagę elementarne grupy zawodowe, zauważa się, iż najwięcej osób zarejestrowało się w następujących grupach zawodowych:

	<u>Ogółem</u>	<u>Kobiety</u>
• „Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)”	262	228
• „Pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i pokrewne”	58	56
• „Gospodarze budynków”	54	10
• „Górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni”	54	0
• „Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych”	53	42
• „Pracownicy obsługi biurowej”	46	39
• „Kucharze”	44	20
• „Mechanicy pojazdów samochodowych”	43	0
• „Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym”	43	0
• „Szwaczki, hafciarki i pokrewni”	40	40
• „Piekarze, cukiernicy i pokrewni”	37	17
• „Murarze i pokrewni”	36	0
• „Technicy wsparcia informatycznego i technicznego”	34	10
• „Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni”	31	31
• „Fryzjerzy”	30	28
• „Technicy mechaniczy”	30	4
• „Specjaliści do spraw administracji i rozwoju”	29	15
• „Wizytatorzy i specjaliści metod nauczania”	26	21
• „Ślusarze i pokrewni”	24	0

• „Elektromechanicy i elektrycy”	23	1
• „Technicy elektrycy”	22	0
• „Dietetycy i żywieniowcy”	20	13

W grupie noworejestrujących się osób bezrobotnych 362 osoby (14,2% ogółu osób bezrobotnych) to osoby bezrobotne w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki. Zdecydowana większość w grupie osób bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki to kobiety – 194 kobiety (co stanowi 53,6% ogółu noworejestrujących się osób bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki). 248 osób bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki posiadało konkretny zawód, natomiast 114 osób nie posiadało zawodu wyuczonego.

Najwięcej osób w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki zarejestrowało się w grupach zawodowych (grupy zawodów wg kodu 4-cyfrowego):

	<u>Ogółem</u>	<u>Kobiety</u>
• „Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)”	20	19
• „Technicy wsparcia informatycznego i technicznego”	15	5
• „Wizytatorzy i specjaliści metod nauczania”	12	8
• „Mechanicy pojazdów samochodowych”	11	0
• „Kucharze”	10	4
• „Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych”	9	9
• „Fryzjerzy”	8	8
• „Technicy mechanicy”	8	0
• „Recepcjoniści hotelowi”	8	6
• „Piekarze, cukiernicy i pokrewni”	7	2
• „Technicy elektronicy i pokrewni”	7	0

Biorąc pod uwagę duże grupy zawodowe (kod 2-cyfrowy) można dostrzec, iż najwięcej osób zarejestrowało się w niniejszych grupach zawodowych:

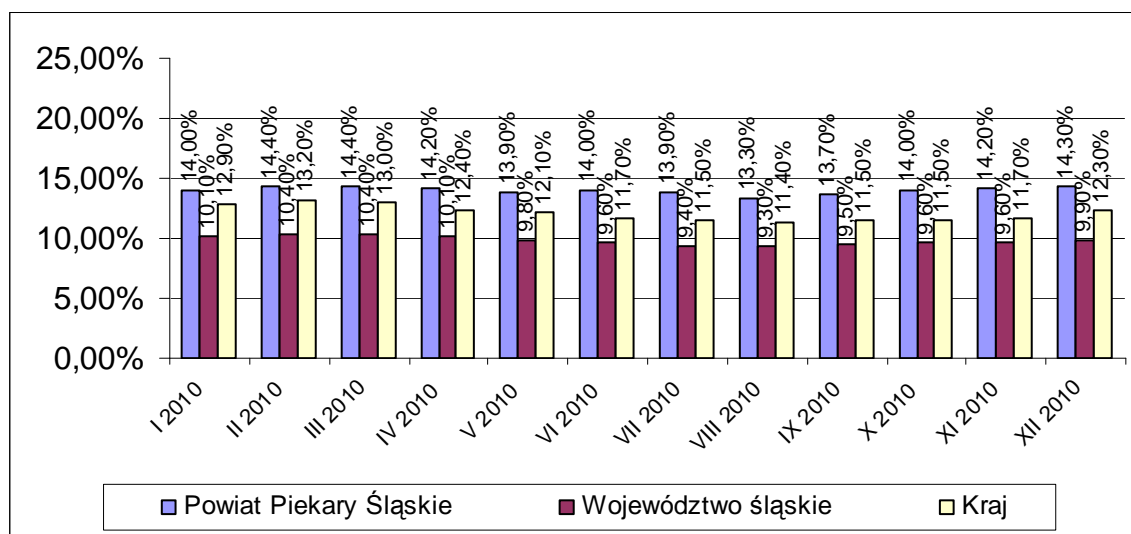
	<u>Ogółem</u>	<u>Kobiety</u>
• „Sprzedawcy i pokrewni”	278	242
• „Pracownicy usług osobistych”	164	91

• „Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni”	132	91
• „Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych”	125	22
• „Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni”	99	3
• „Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie”	87	14
• „Średni personel do spraw biznesu i administracji”	85	64
• „Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)”	84	3
• „Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania”	67	40
• „Pomoce domowe i sprzątaczkę”	65	62
• „Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych”	63	2
• „Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych”	56	26
• „Średni personel do spraw zdrowia”	55	44
• „Specjaliści nauczania i wychowania”	50	44
• „Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni”	50	43
• „Pracownicy obsługi klienta”	38	30
• „Technicy informatycy”	38	11

II. 2. Bezrobotni zarejestrowani w końcu okresu sprawozdawczego wg zawodów

Według stanu na dzień 31.12.2010 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Piekarach Śląskich zarejestrowanych było 2695 osób bezrobotnych (1560 kobiet).

Stopa bezrobocia w 2010 roku kształtowała się następująco:

Na koniec grudnia 2010 roku można wyodrębnić następujące kategorie osób bezrobotnych będących w „szczególnej sytuacji na rynku pracy” pozostających w ewidencji tutaj PUP:

- osoby do 25 roku życia – 562 osoby,
- osoby długotrwale bezrobotne – 1223 osoby,
- osoby powyżej 50 roku życia – 531 osób,
- osoby bez kwalifikacji zawodowych – 817 osób,
- osoby bez doświadczenia zawodowego – 768 osób,
- osoby bez wykształcenia średniego – 1595 osób,
- osoby samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia – 209 osób,
- osoby, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia – 67 osób,
- osoby niepełnosprawne – 118 osób,
- kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka – 325 kobiet.

Spośród wszystkich osób bezrobotnych zarejestrowanych w końcu okresu sprawozdawczego 1927 osób (71,5%) posiadało zawód wyuczony, natomiast 768 osób (28,5%) nie posiadało zawodu.

Najliczniejszą grupę zawodową stanowią „Sprzedawcy i pokrewni” – 339 osób bezrobotnych (tj. 12,6% ogółu). W grupie tej najwięcej zarejestrowanych osób posiada zawód sprzedawcy - 273 osoby, w tym 258 kobiet.

Drugą grupą zawodową są „Pracownicy usług osobistych” - 188 osób (7% ogółu).
Dominują tu zawody:

- robotnik gospodarczy - 69 osób, w tym 19 kobiet,
- kucharz – 38 osób,
- fryzjer – 26 osób.

Dużą grupą zawodową są również „Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni”- 147 osób bezrobotnych (5,5% ogółu).
Najwięcej zarejestrowanych osób w tej grupie posiada zawód:

- szwaczka - 49 osób,
- krawiec - 41 osób,
- cukiernik - 17 osób, w tym 13 kobiet,
- piekarz – 12 osób, w tym 3 kobiety.

Nieco mniejszy udział w ogólnej liczbie bezrobotnych stanowi grupa „Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)” - 118 osób (4,4% ogółu). W omawianej grupie najwięcej osób posiada zawód:

- murarz - 46 osób, w tym 1 kobieta,
- lakiernik samochodowy - 8 osób,
- brukarz – 7 osób.

Liczną grupą są „Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie” - 116 osób bezrobotnych (4,3% ogółu). Najwięcej zarejestrowanych osób w tej grupie posiada zawód:

- robotnik budowlany - 57 osób, w tym 1 kobieta,
- pakowacz - 14 osób, w tym 9 kobiet,

- robotnik drogowy - 8 osób,
- ładowacz – 8 osób,
- robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym – 8 osób, w tym 4 kobiety.

Liczną grupę stanowią także „Średni personel do spraw biznesu i administracji” – 102 osoby bezrobotne (3,8% ogółu). W tej grupie najwięcej osób posiada zawód:

- technik ekonomista - 52 osoby, w tym 44 kobiety,
- technik administracji - 14 osób, w tym 13 kobiet.

Nieco mniej liczne są następujące grupy zawodowe:

- „Pomoce domowe i sprzątaczkę” - 99 osób, w tym 95 kobiet,
- „Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni” – 97 osób, w tym 7 kobiet,
- „Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych” – 95 osób, w tym 24 kobiety,
- „Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych” - 76 osób, w tym 5 kobiet,
- „Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni” - 70 osób, w tym 63 kobiety.

Pozostałymi grupami zawodowymi są:

- „Średni personel do spraw zdrowia” - 48 osób, w tym 35 kobiet,
- „Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania” - 43 osoby, w tym 29 kobiet,
- „Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych” - 39 osób, w tym 18 kobiet,
- „Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury” - 37 osób, w tym 21 kobiet,
- „Kierowcy i operatorzy pojazdów” – 35 osób, w tym 1 kobieta,
- „Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej” – 34 osoby, w tym 18 kobiet,
- „Specjaliści nauczania i wychowania” - 33 osoby, w tym 28 kobiet,
- „Elektrycy i elektronicy” - 32 osoby, w tym 3 kobiety,
- „Pracownicy obsługi klienta” - 27 osób, w tym 22 kobiety,
- „Technicy informatycy” - 23 osoby, w tym 6 kobiet,

- „Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny” - 22 osoby, w tym 18 kobiet,
- „Rolnicy produkcji towarowej” – 17 osób, w tym 12 kobiet,
- „Pracownicy usług ochrony” – 15 osób, w tym 4 kobiety,
- „Specjaliści do spraw zdrowia” – 14 osób, w tym 11 kobiet,
- „Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych” – 14 osób, w tym 11 kobiet,
- „Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni” – 12 osób, w tym 5 kobiet,
- „Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki” – 12 osób, w tym 12 kobiet,
- „Pozostali pracownicy obsługi biura” – 8 osób, w tym 8 kobiet,
- „Specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych” – 5 osób, w tym 1 kobieta,
- „Pracownicy opieki osobistej i pokrewni” – 4 osoby, w tym 3 kobiety,
- „Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni” – 1 osoba, w tym 1 kobieta,
- „Kierownicy do spraw zarządzania i handlu” – 1 osoba, w tym 1 kobieta,
- „Kierownicy do spraw produkcji i usług” – 1 osoba,
- „Monterzy” – 1 osoba,
- „Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie” – 1 osoba, w tym 1 kobieta.

II. 3. Bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy - stan w końcu okresu sprawozdawczego

Spośród 2695 osób bezrobotnych zarejestrowanych w końcu okresu sprawozdawczego aż 656 (24,3% ogółu bezrobotnych) to osoby pozostające bez pracy powyżej 12 miesięcy. Z tego 519 osób posiada zawód wyuczony, z kolei 137 osób nie posiada zawodu. W końcu okresu sprawozdawczego zarejestrowanych było 399 kobiet pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, co stanowi aż 60,8% ogółu bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy.

Biorąc pod uwagę liczbę osób bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, można wyodrębnić grupy zawodów, których udział w ogólnej liczbie osób bezrobotnych jest największy. Są to następujące grupy zawodów:

- „Sprzedawcy i pokrewni” - 3% ogółu osób bezrobotnych, w tym najwięcej osób posiada zawód sprzedawcy - 75 osób.
- „Pracownicy usług osobistych” – 1,7% ogółu bezrobotnych. W grupie tej najwięcej osób posiada zawód: robotnik gospodarczy - 26 osób.
- „Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie” – 1,5% ogółu zarejestrowanych osób. Najliczniejszymi zawodami w tej grupie są: robotnik budowlany - 21 osób, robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym – 6 osób, kopacz – 4 osoby, robotnik drogowy – 4 osoby.
- „Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)” - 1,3% ogółu osób bezrobotnych. W grupie tej najwięcej osób posiada zawód: murarz - 14 osób.
- „Pomoce domowe i sprzątaczk” - 1,3% ogółu osób bezrobotnych. W grupie tej najwięcej osób posiada zawód: sprzątaczk biurowa - 21 osób.
- „Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni”- 1,3% ogółu osób bezrobotnych, w tym najwięcej osób posiada zawód: szwaczka - 14 osób, krawiec – 10 osób.

Pozostałymi grupami zawodowymi są:

- „Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni” – 1,2% ogółu,
- „Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni” - 1% ogółu,
- „Średni personel do spraw biznesu i administracji” – 1% ogółu,

- „Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych” – 0,9% ogółu,
- „Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej” – 0,7% ogółu,
- „Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych” – 0,6% ogółu,
- „Kierowcy i operatorzy pojazdów” – 0,4% ogółu,
- „Pracownicy usług ochrony” - 0,3% ogółu,
- „Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny” - 0,3% ogółu,
- „Specjaliści nauczania i wychowania” – 0,2% ogółu,
- „Średni personel do spraw zdrowia” – 0,2% ogółu,
- „Elektrycy i elektronicy” – 0,2% ogółu,
- „Specjaliści do spraw zdrowia” – 0,2% ogółu,
- „Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych” – 0,2% ogółu,
- „Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych” – 0,1% ogółu,
- „Pracownicy obsługi klienta” – 0,1% ogółu,
- „Rolnicy produkcji towarowej” – 0,1% ogółu,
- „Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury” – 0,1% ogółu,
- „Pracownicy opieki osobistej i pokrewni” – 0,1% ogółu,
- „Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni” – 0,1% ogółu,
- „Specjaliści do spraw zdrowia” – 0,07% ogółu,
- „Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania” - 0,07% ogółu,
- „Technicy informatycy” - 0,07% ogółu,
- „Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki” - 0,07% ogółu,
- „Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni” – 0,03% ogółu,
- „Kierownicy do spraw zarządzania i handlu” – 0,03% ogółu,
- „Pozostali pracownicy obsługi biura” – 0,03% ogółu,
- „Monterzy” – 0,03% ogółu.

T-I/P-7. Ranking zawodów* generujących długotrwałe bezrobocie w powiecie**m. Piekary Śląskie w II-półroczu 2010 roku**

Lp	Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia ($W_{d,I}^k$)
1	2	3	4
1	12	Kierownicy do spraw zarządzania i handlu	1,0000
2	82	Monterzy	1,0000
3	11	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni	1,0000
4	53	Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	0,7500
5	43	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	0,5588
6	54	Pracownicy usług ochrony	0,5333
7	96	Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych	0,4286
8	41	Sekretarki, operatorzy urzędzeń biurowych i pokrewni	0,3857
9	91	Pomoce domowe i sprzątaczk	0,3535
10	93	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	0,3534
11	72	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urzędzeń i pokrewni	0,3402
12	83	Kierowcy i operatorzy pojazdów	0,3333

13	81	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	0,3289
14	34	Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny	0,3182
15	71	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	0,3051
16	51	Pracownicy usług osobistych	0,2713
17	52	Sprzedawcy i pokrewni	0,2655
18	33	Średni personel do spraw biznesu i administracji	0,2549
19	73	Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	0,2500
20	75	Robotnicy w przetwórstwie spożywym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	0,2381
21	61	Rolnicy produkcji towarowej	0,2353
22	74	Elektrycy i elektronicy	0,2188
23	23	Specjaliści nauczania i wychowania	0,1818
24	31	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	0,1684
25	94	Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki	0,1667
26	42	Pracownicy obsługi klienta	0,1481
27	22	Specjaliści do spraw zdrowia	0,1429
28	44	Pozostali pracownicy obsługi biura	0,1250

29	32	Średni personel do spraw zdrowia	0,1250
30	21	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	0,1026
31	35	Technicy informatycy	0,0870
32	26	Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	0,0811
33	24	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	0,0465
34	62	Leśnicy i rybacy	0,0000
35	13	Kierownicy do spraw produkcji i usług	0,0000
36	14	Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych	0,0000
37	92	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie	0,0000
38	25	Specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych	0,0000

*/Grupy zawodów wg kodu dwucyfrowego uszeregowane od najwyższego do najniższego wskaźnika $W_{d,t}^k$

Spośród 241 elementarnych grup zawodowych występujących na rynku pracy w Piekarach Śląskich na koniec okresu sprawozdawczego w 21 grupach wskaźnik długotrwałego bezrobocia wyniósł 100%, jednakże 19 z tych grup to grupy zawodowe, w których zarejestrowano tylko 1 osobę bezrobotną. W przypadku pozostałych 2 grup o maksymalnym wskaźniku długotrwałego bezrobocia liczba osób bezrobotnych wynosiła kolejno 2 i 3 osoby.

III. Analiza ofert pracy wg zawodów

III. 1. Oferty pracy wg zawodów

W okresie sprawozdawczym do Powiatowego Urzędu Pracy w Piekarach Śląskich wpłynęło 669 ofert pracy*. Na koniec okresu sprawozdawczego aktualnych było 87 ofert pracy.

Spośród wszystkich ofert pracy zgłoszonych w okresie sprawozdawczym do najczęściej występujących można zaliczyć oferty w zawodach:

- sprzedawca - 83 oferty,
- robotnik budowlany – 48 ofert,
- technik prac biurowych – 46 ofert,
- kierowca samochodu ciężarowego – 23 oferty,
- doradca finansowy – 20 ofert,
- doradca klienta – 20 ofert,
- murarz – 18 ofert,
- zbrojarz – 16 ofert,
- szwaczka – 16 ofert,
- przedstawiciel handlowy – 16 ofert.

Mniejsza ilość miejsc pracy zgłoszona była w zawodach:

- robotnik gospodarczy – 13 ofert,
- pozostali pracownicy obsługi biurowej – 13 ofert,
- magazynier – 12 ofert,
- kierowca samochodu osobowego – 12 ofert,
- kierowca autobusu – 12 ofert,
- fryzjer – 11 ofert,
- mechanik samochodowy – 10 ofert,
- sprzątaczką biurową – 9 ofert,
- brukarz – 8 ofert,

* liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej

- kucharz – 7 ofert,
- ślusarz – 7 ofert,
- pomoc kuchenna – 6 ofert,
- fizjoterapeuta – 6 ofert,
- technik administracji – 6 ofert,
- specjalista do spraw marketingu i handlu – 6 ofert,
- pozostali robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani – 6 ofert,
- mechanik samochodów ciężarowych – 6 ofert,
- technik elektronik – 5 ofert,
- barman – 5 ofert,
- kasjer handlowy – 5 ofert,
- cieśla – 5 ofert,
- organizator obsługi sprzedaży internetowej – 5 ofert.

Najmniej ofert pracy wpłynęło m.in. w zawodach:

- technik obsługi turystycznej – 4 oferty,
- agent ubezpieczeniowy – 4 oferty,
- inwentaryzator – 4 oferty,
- kurier – 4 oferty,
- kierownik sali sprzedaży – 4 oferty,
- monter/ składacz okien – 4 oferty,
- pokojowa – 4 oferty,
- chemik – 3 oferty,
- krawiec – 3 oferty,
- opiekunka dziecięca – 2 oferty,
- florysta – 2 oferty,
- dekarz – 1 oferta,
- blacharz – 1 oferta,
- pomoc piekarza – 1 oferta,
- technik informatyk – 1 oferta,
- recepcjonista – 1 oferta.

W zawodach tj.: matematyk, biolog, położna, specjalista do spraw kadr, socjolog, historyk, technik leśnik, technik ogrodnik, dietetyk, ratownik medyczny, fotograf, kasjer bankowy, pracownik biura podróży, portier, tynkarz, posadzkarz, malarz budowlany, lakiernik, ubojowy, kaletnik, salowa, kopacz, pakowacz, ładowacz, woźny nie odnotowano wolnych stanowisk pracy.

III. 2. Oferty pracy wg Polskiej Klasyfikacji Działalności

Z 669 ofert pracy, które wpłynęły do tut. PUP w II-półroczu 2010 r., najczęściej wolnych miejsc pracy (65,9% ogółu ofert pracy) było zgłoszonych przez pracodawców z sekcji PKD:

- „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle” - 169 miejsc pracy (25,3%),
- „Budownictwo” - 102 miejsca pracy (15,2%),
- „Przetwórstwo przemysłowe” – 80 miejsc pracy (12%),
- „Transport i gospodarka magazynowa” – 49 miejsc pracy (7,3%),
- „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna” – 41 miejsc pracy (6,1%).

Mniejsza ilość ofert pracy – 34,1% ogółu - wpłynęła z następujących sekcji PKD:

- „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne” - 34 oferty pracy (5,1%),
- „Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości” - 33 oferty (5%),
- „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa” - 29 ofert (4,3%),
- „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna” - 28 ofert (4,2%),
- „Edukacja” - 24 oferty (3,6%),
- „Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi” - 19 ofert (2,8%),
- „Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca” - 16 ofert (2,4%),
- „Pozostała działalność usługowa” - 12 ofert (1,8%),
- „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją” - 11 ofert (1,7%),
- „Informacja i komunikacja” – 10 ofert (1,5%),
- „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” - 5 ofert (0,7%),
- „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją” - 5 ofert (0,7%),
- „Górnictwo i wydobywanie” - 2 oferty (0,3%).

Nie odnotowano ofert pracy z niniejszych sekcji PKD:

- „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo”,
- „Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące

wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby”,

„Organizacje i zespoły eksterytorialne”,

„Działalność niezidentyfikowana”.

Na koniec okresu sprawozdawczego w ewidencji tut. PUP aktualnych było 87 ofert pracy. Wolne miejsca pracy były przede wszystkim w poniższych sekcjach PKD:

„Transport i gospodarka magazynowa” – 16 miejsc pracy,

„Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle” - 15 miejsc pracy,

„Budownictwo” - 15 miejsc pracy,

„Przetwórstwo przemysłowe” - 15 miejsc pracy.

IV. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Zgodnie z „Zaleceniami metodycznymi...” Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej, pod pojęciem analizy zawodów deficytowych i nadwyżkowych należy rozumieć proces obserwacji zjawisk, dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkoterminowych prognoz, niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania np. systemu szkolenia bezrobotnych.

IV. 1. Zawody deficytowe i nadwyżkowe

Zawody nadwyżkowe

Przez **zawód nadwyżkowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Jeżeli wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawiera się w przedziale $W_{n,l}^k < 0,9$ oznacza to, iż dany zawód jest zawodem nadwyżkowym.

W oparciu o wskaźnik intensywności nadwyżki w II-półroczu 2010 roku w Piekarach Śląskich odnotowano 366 zawodów nadwyżkowych. Aż 310 zawodów uzyskało wskaźnik intensywności nadwyżki zero, co oznacza, iż napływowi osób bezrobotnych w danym zawodzie nie towarzyszył napływ ofert pracy.

Do zawodów, na które jest mniejsze zapotrzebowanie na rynku pracy, można zaliczyć m.in.:

- fizjoterapeuta, architekt, nauczyciel przedszkola, pedagog, technik elektronik, technik mechanik, technik elektroradiolog, technik masażysta, księgowy, pracownik socjalny, technik informatyk, pozostali pracownicy obsługi biurowej, magazynier, technik obsługi turystycznej, kelner, barman, fryzjer, kosmetyczka, kucharz, pracownik solarium, robotnik gospodarczy, sprzedawca, telemarketer, ogrodnik terenów zieleni, malarz-tapeciarz, lakiernik samochodowy, pozostali spawacze i pokrewni, blacharz samochodowy, ślusarz, tokarz w metalu, mechanik pojazdów samochodowych, mechanik samochodów osobowych, elektryk, elektromonter (elektryk) zakładowy,

stolarz, cukiernik, piekarz, krawiec, krojczy, szwaczka, operator koparko-ładowarki, kierowca samochodu dostawczego, palacz pieców zwykłych, sprzątaczką biurową, pomoc kuchenna, dozorca.

Zawody zrównoważone

Do **zawodów zrównoważonych** zalicza się zawody wykazujące równowagę na rynku pracy. W tut. PUP odnotowano zawody, których wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawiera się w przedziale od 0,9 do 1,1. Są to m.in. takie zawody jak:

- technik fizjoterapii, terapeuta zajęciowy, pozostali pośrednicy handlowi, pozostali pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu, opiekunka środowiskowa, wizażystka/ stylistka, sprzedawca w stacji paliw, hydraulik, spawacz ręczny łukiem elektrycznym, elektromechanik sprzętu gospodarstwa domowego, pomoc piekarza, sortowacz, pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani.

Zawody deficytowe

W okresie sprawozdawczym odnotowano również zawody o wskaźniku intensywności nadwyżki (deficytu) większym niż 1,1. Oznacza to, iż są to **zawody deficytowe**, na które występuje na rynku pracy zapotrzebowanie wyższe od liczby osób poszukujących zatrudnienia w tym zawodzie.

W II-półroczu 2010 roku w tut. PUP odnotowano 72 zawody deficytowe, są to m.in.:

- chemik, lektor języka angielskiego, wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych, doradca finansowy, psycholog, asystentka stomatologiczna, opiekunka dziecięca, agent ubezpieczeniowy, przedstawiciel handlowy, technik prac biurowych, rejestratorka medyczna, instruktor nauki jazdy, kasjer handlowy, zbrojarz, cieśla, brukarz, szlifierz ostrzycz, mechanik samochodów ciężarowych, kierowca samochodu osobowego, kierowca autobusu, kierowca samochodu ciężarowego, kierowca operator wózków jezdniowych, pokojowa, robotnik budowlany.

Wśród w/w zawodów deficytowych 48 wykazało maksymalną wartość wskaźnika intensywności, co oznacza, że w okresie objętym raportem do PUP w Piekarach Śląskich

zgłoszono oferty pracy w tych zawodach, lecz w ewidencji nie figurowały osoby, które mogłyby ze względu na swoje kwalifikacje wykonywać dany zawód. Do tych zawodów należą m.in. takie zawody jak:

- kierownik budowy, lekarz – rehabilitacja medyczna, lektor języka niemieckiego, lektor języka włoskiego, programista aplikacji, technik geodeta, referent (asystent) bankowości, asystent osoby niepełnosprawnej, instruktor fitness, recepcjonista, kurier, kierownik sali sprzedaży, doradca klienta, kamieniarz, konserwator budynków, szklarz, technolog robót wykończeniowych w budownictwie, blacharz, spawacz metodą MIG, tokarz/ frezer obrabiarek sterowanych numerycznie, monter – elektronik.

IV. 2. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych /grupy zawodów wg kodu czterocyfrowego/

Analizując grupy zawodów wg kodu czterocyfrowego pod względem wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) zauważa się, że wśród 241 grup zawodów przeważają zawody nadwyżkowe – 193 grupy zawodów.

Z rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych wynika, iż w dość niekorzystnej sytuacji są zawody z grup, dla których wskaźnik intensywności nadwyżki jest bliski zero. Są to m.in.: „Technicy wsparcia informatycznego i technicznego”, „Wizytatorzy i specjaliści metod nauczania”, „Górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni”, „Technicy mechanicy”.

137 grup zawodów (wg kodu czterocyfrowego) osiągnęło wskaźnik intensywności zero. Wśród nich znalazły się m.in. następujące grupy: „Kasjerzy bankowi i pokrewni”, „Nauczyciele szkół podstawowych”, „Ratownicy medyczni”, „Sekretarki (ogólne)”, „Technicy elektrycy”, „Technicy leśnictwa”, „Technicy farmaceutyczni”, „Technicy analityki medycznej”, „Ekonomiści”, „Fotografowie”, „Planiści produkcyjni”, „Specjaliści do spraw higieny, bezpieczeństwa pracy i ochrony środowiska”, „Pracownicy działów kadr”, „Projektanci grafiki i multimedii”, „Pracownicy domowej opieki osobistej”, „Dziennikarze”, „Ładowacze nieczystości”, „Pakowacze”.

Grupy zawodów wykazujących równowagę na lokalnym rynku pracy to m.in.: „Kasjerzy i sprzedawcy biletów”, „Chemicy”, „Blacharze”, „Pośrednicy handlowi”, „Pracownicy stacji obsługi pojazdów”, „Średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany”, „Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany”, „Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych” .

W okresie sprawozdawczym odnotowano także grupy zawodów o wskaźniku intensywności większym niż 1,1. Są to m.in.: „Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym”, „Cieśle i stolarze budowlani”, „Pracownicy obsługi biurowej”, „Listonosze i pokrewni”, „Specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani”, „Psycholodzy i pokrewni”, „Robotnicy dróg i pokrewni”, „Kierowcy samochodów ciężarowych”, „Asystenci dentystyczni”, „Lektorzy języków obcych”, „Doradcy finansowi i inwestycyjni”, „Przedstawiciele handlowi”, „Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani”. Maksymalny wskaźnik intensywności wykazało 17 grup zawodowych.

ZAWODY NADWYŻKOWE WG KODU 6-CYFROWEGO	
1.	Fizjoterapeuta
2.	Architekt
3.	Nauczyciel przedszkola
4.	Pedagog
5.	Technik elektronik
6.	Technik mechanik
7.	Technik elektroradiolog
8.	Księgowy
9.	Technik masażysta
10.	Pracownik socjalny
11.	Technik informatyk
12.	Pozostali pracownicy obsługi biurowej
13.	Magazynier
14.	Technik obsługi turystycznej
15.	Kelner
16.	Barman
17.	Fryzjer
18.	Kosmetyczka
19.	Kucharz
20.	Pracownik solarium
21.	Robotnik gospodarczy
22.	Sprzedawca
23.	Telemarketer
24.	Ogrodnik terenów zieleni
25.	Lakiernik samochodowy
26.	Ślusarz
27.	Tokarz w metalu
28.	Mechanik pojazdów samochodowych
29.	Krawiec
30.	Palacz pieców zwykłych

ZAWODY DEFICYTOWE WG KODU 6-CYFROWEGO	
1.	Chemik
2.	Lektor języka angielskiego
3.	Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych
4.	Doradca finansowy
5.	Psycholog
6.	Asystentka stomatologiczna
7.	Opiekunka dziecięca
8.	Agent ubezpieczeniowy
9.	Przedstawiciel handlowy
10.	Technik prac biurowych
11.	Rejestratorka medyczna
12.	Instruktor nauki jazdy
13.	Kasjer handlowy
14.	Zbrojarz
15.	Cieśla
16.	Brukarz
17.	Szlifierz ostrzary
18.	Mechanik samochodów ciężarowych
19.	Kierowca samochodu osobowego
20.	Kierowca autobusu
21.	Kierowca samochodu ciężarowego
22.	Kierowca operator wózków jezdniowych
23.	Pokojowa
24.	Robotnik budowlany
25.	Kierownik budowy
26.	Logopeda
27.	Programista aplikacji
28.	Asystent osoby niepełnosprawnej
29.	Doradca klienta
30.	Konserwator budynków

V. Podsumowanie

Na podstawie opracowanego „*Monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych*” można wyciągnąć następujące wnioski:

1. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w tut. PUP w końcu okresu sprawozdawczego wynosiła 2695 osób, co oznacza stopę bezrobocia na poziomie 14,3%.
2. Pod koniec okresu sprawozdawczego najwięcej osób bezrobotnych zarejestrowanych było w zawodach: sprzedawca, robotnik gospodarczy, pozostali pracownicy obsługi biurowej, technik ekonomista, technik handlowiec, murarz, kucharz, ślusarz, fryzjer, szwaczka, krawiec, górnik eksploatacji podziemnej, sprzątaczką biurową, robotnik budowlany.
3. Znaczna część bezrobotnych to osoby, które nie posiadają kwalifikacji zawodowych bądź wykształcenia średniego.
4. 24,3% ogółu osób zarejestrowanych w tut. PUP stanowiły osoby pozostające bez pracy powyżej 12 miesięcy.
5. W Piekarach Śląskich można zaobserwować większy zasięg bezrobocia wśród kobiet niż mężczyzn. W końcu okresu sprawozdawczego w tut. Urzędzie zarejestrowanych było 1560 kobiet tj. 57,9% ogółu osób bezrobotnych.
6. Z przeprowadzonej analizy wynika, iż lokalny rynek pracy jest zróżnicowany. Niemniej jednak częściej występują na tut. rynku pracy zawody nadwyżkowe.
7. Zawód sprzedawcy jest zawodem odznaczającym się największą liczbą zarejestrowanych osób bezrobotnych (273 osoby), dużym napływem (212 osób) oraz znaczną ilością złożonych ofert pracy (83 oferty).
8. Do zawodów nadwyżkowych można zaliczyć zawody tj.: fizjoterapeuta, pedagog, technik elektronik, technik mechanik, technik masażysta, księgowy, pracownik socjalny, technik informatyk, magazynier, technik obsługi turystycznej, kelner, barman, fryzjer, kucharz, pracownik solarium, robotnik gospodarczy, sprzedawca, telemarketer, ogrodnik terenów zieleni, lakiernik samochodowy, pozostali spawacze i pokrewni, blacharz samochodowy, ślusarz, tokarz w metalu, mechanik pojazdów samochodowych, mechanik samochodów osobowych, elektryk, elektromonter (elektryk) zakładowy, stolarz, cukiernik, piekarz, krawiec, krojczy, szwaczka, palacz pieców zwykłych, sprzątaczką biurową, pomoc kuchenna.
9. Zawody zrównoważone występujące na lokalnym rynku pracy to m.in.: technik

fizjoterapii, pozostali pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu, opiekunka środowiskowa, wizażystka/ stylistka, sprzedawca w stacji paliw, hydraulik, spawacz ręczny łukiem elektrycznym, elektromechanik sprzętu gospodarstwa domowego, pomoc piekarza, sortowacz.

10. W okresie sprawozdawczym odnotowano także zawody deficytowe, takie jak: chemik, wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych, doradca finansowy, psycholog, asystentka stomatologiczna, agent ubezpieczeniowy, przedstawiciel handlowy, technik prac biurowych, rejestratorka medyczna, instruktor nauki jazdy, kasjer handlowy, zbrojarz, brukarz, mechanik samochodów ciężarowych, kierowca samochodu osobowego, kierowca autobusu, kierowca samochodu ciężarowego, kierowca operator wózków jezdniowych, pokojowa, robotnik budowlany.

Przypisy